

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33305
Nom	Avaluació psicològica
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	9.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1319 - Grau de Psicologia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	2	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1319 - Grau de Psicologia	7 - Evaluación Psicológica	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
CASTRO CALVO, JESUS	295 - Personalitat, Avaluació i Tractaments Psicològics
PONS CAÑAVERAS, DIANA	295 - Personalitat, Avaluació i Tractaments Psicològics

RESUM

L'assignatura d'avaluació psicològica és una matèria obligatòria, que s'imparteix en segon curs del grau de Psicologia. Els seus 9 crèdits es distribuïxen en 6 crèdits teòric-pràctics en el primer quadrimestre i 3 crèdits teòric-pràctics en el segon.

L'avaluació psicològica es considera un procés amb unes fases predeterminades que coincideixen amb les del mètode científic. Seguint aquest procés es pretén solucionar problemes personals, institucionals i ambientals. Per aquesta raó es considera una disciplina essencialment aplicada que implica judicis valoratius en diferents moments (pre-tractament, tractament i post-tractament) i per tant implica qüestions ètiques que requereixen la seva consideració deontològica. Al llarg d'aquest procés s'utilitzen diferents mètodes, tècniques e instruments per a la recollida i contrast de la informació.

Al ser aquesta disciplina eminentment aplicada requereix dels coneixements d'altres matèries (p.e., estadística, psicometria, psicologia fisiològica) i d'altres disciplines de l'àrea de coneixement com

psicologia de la personalitat, diferències individuals, psicopatologia, tractaments psicològics.

Al seu torn l'avaluació psicològica també oferix coneixements fonamentals per a altres matèries que es cursaran amb posterioritat, com les Tècniques d'Entrevista i la Psicologia Clínica. Si es tenen en compte els camps professionals bàsics podem dir que l'avaluació psicològica sol respondre a moltes demandes, per exemple de Diagnòstic, Orientació, Selecció i Canvi o Tractament. D'aquesta manera, els coneixements que incorpora resulten essencials per a l'exercici professional en tots els camps de la

Psicologia

CONEXIMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es recomana que l'estudiantat haja adquirit les competències i coneixements bàsics de les matèries de primer curs i els que es vagen implementant en segon curs, de manera que coneguen els processos psicològics bàsics que seran part dels continguts a avaluar en aquesta assignatura. També són importants les matèries que tracten aspectes metodològics com l'estadística i la psicometria que constitueixen parts fonamentals per a comprendre els aspectes psicomètrics de l'avaluació i la validació.

COMPETÈNCIES

1319 - Grau de Psicologia

- Saber analitzar necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos
- Ser capaç d'establir les metes de l'actuació psicològica bàsica en diferents contextos, proposant i negociant les metes amb els destinataris i afectats
- Ser capaç de planificar i realitzar una entrevista
- Ser capaç de descriure i mesurar variables (personalitat, intel·ligència i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i conductuals.
- Ser capaç d'identificar diferències, problemes i necessitats
- Ser capaç de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió
- Saber descriure i mesurar els processos d'interacció, la dinàmica dels grups i l'estructura grupal i intergrupals
- Ser capaç d'identificar problemes i necessitats grupals i intergrupals
- Saber seleccionar i administrar els instruments, productes i serveis i ser capaç d'identificar les persones i els grups interessats

- Saber planificar l'avaluació dels programes i les intervencions
- Ser capaç de mesurar i obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions
- Saber analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Saber proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Ser capaç d'elaborar informes orals i escrits.
- Conèixer les obligacions deontològiques de la psicologia i ajustar-s'hi

RESULTATS DE L'APRENTATGE

L'alumnat ha de ser capaç de:

- Definir el concepte d'avaluació psicològica.
- Identificar els diferents models d'avaluació psicològica.
- Utilitzar els instruments i ferramentes necessaris en l'avaluació psicològica.
- Comunicar els resultats de l'avaluació psicològica amb les garanties científiques i ètiques pròpies de la professió.
- Realitzar una entrevista.
- Realitzar una valoració conductual per mitjà d'observació de manera sistemàtica.
- Administrar i interpretar autoinformes.
- Manejar tècniques subjectives, projectives i objectives necessàries per a l'avaluació psicològica.
- Avaluar la intel·ligència per mitjà de diferents tècniques i interpretar les dades procedents de l'avaluació.
- Avaluar la personalitat per mitjà de diferents tècniques i interpretar les dades procedents de l'avaluació.
- Avaluar aspectes neuropsicològics i de processament cognitiu.
- Adaptar l'avaluació psicològica als diferents àmbits d'aplicació.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. FONAMENTS DE L'AVALUACIÓ PSICOLÒGICA

Tema 1. Història general de l'avaluació psicològica.

Introducció. Antecedents. Constitució. Desenvolupament.

Tema 2. Concepte i models d'avaluació psicològica.

Introducció. Concepte. Termes afins. Models en avaluació psicològica

Tema 3. El procés de l'avaluació psicològica.

Introducció. El procés en funció dels seus fins. Consideracions en relació al process d'avaluació.

Tema 4. La comunicació de resultats.

Introducció. Característiques dels informes. Organització. Tipus d'informes.

Tema 5. Les garanties científiques i ètiques.

Introducció. Puntuacions utilitzades. Criteris de qualitat de l'avaluació psicològica.

En esta unitat temàtica s'administra, e interpreta el següent instrument: ISRA.

El material audiovisual utilitzat és el produït per a les pràctiques d'Avaluació Psicològica per la UNED: El procés d'avaluació psicològica. A més, es faran servir alguns recursos pedagògics de la SEAEP (<https://seaep.es/>)

2. PROCEDIMENTS DE RECOLLIDA D'INFORMACIÓ

Tema 6. L'entrevista.

Introducció. Concepte. Objectius de l'entrevista. Curs de l'entrevista. Habilitats del entrevistador. Qualitat de l'informació.

Tema 7. L'observació.

Introducció. Unitats de anàlisi i tècniques de registre. El mostreig. Qüestions de qualitat de l'observació.

Tema 8. Els autoinformes.

Introducció. Variables avaluades. Condicions. Principals tipus. Qüestions de qualitat dels autoinformes.

Tema 9. Les tècniques subjectives.

Introducció. Diferencial semàntic. El test de constructes personals.

Tema 10. Les tècniques projectives.

Introducció. Característiques i tipus de tècniques projectives.

Tema 11. Les tècniques objectives.

Introducció. Característiques i tipus de tècniques objectives. Introducció a l'avaluació psicofisiològica.

Material audiovisual utilitzat: La Técnica de Rejilla de Guillem Feixas.

3. ELS CONTINGUTS DE L'AVALUACIÓ PSICOLÒGICA

Tema 12. Avaluació de la personalitat.

Introducció. Avaluació de característiques de personalitat. Avaluació de les característiques psicopatològiques. Avaluació de la motivació.

Tema 13. L'avaluació de la intel·ligència.

Introducció. Perspectiva Binet, Terman, Wechsler. Perspectives factorialistes. Altres perspectives.

Tema 14. Avaluació neuropsicològica.

Introducció. Indicadors de dany cerebral en tècniques generals. Avaluació Psiconeurològica amb tècniques específiques. Bateria de exploració psiconeurològica.

Tema 15. Àmbits d'aplicació de l'avaluació psicològica.

Introducció. Psicologia clínica i de la salut. Psicologia organitzacional. Serveis socials. Altres àmbits.

En esta unitat temàtica s'administren, interpreten els següents instruments: WAIS IV, Matrices Progresivas de Raven (escala general), MMPI-2-RF, 16 PF-5, BDI II.

El material audiovisual utilitzat es el produït per a las pràctiques d'Avaluació Psicològica per la UNED: Diagnóstico neuropsicológico de Luria-Christensen.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	90,00	100
Elaboració de treballs en grup	20,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	50,00	0
Lectures de material complementari	5,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
Resolució de casos pràctics	20,00	0
TOTAL	225,00	

METODOLOGIA DOCENT

Metodologia activa i participativa, integrant diferents metodologies instruccionals de cara a potenciar l'aprenentatge significatiu dels coneixements implicats i el desenvolupament de les competències pròpies de la matèria.

Entre les tècniques instruccionals bàsiques destaquen (1) Exposicions i presentacions dels continguts de la matèria, (2) Realització d'activitats de caràcter pràctic (estudi de casos, debat i anàlisi de textos i vídeos, solució de problemes), (3) Administració, correcció, interpretació i elaboració de l'informe del diferents instruments d'avaluació, (4) Joc de rols, (5) Tutories individuals i grupals programades, (6) Preparació de treballs de manera autònoma, elaboració i presentació d'informes de les pràctiques realitzades a l'aula (individuals i en grup), (7) Avaluació formativa i sumativa.

AVALUACIÓ

1. Proves per a l'avaluació de l'assignatura:

1.1 Valoració de continguts teòrics i pràctics mitjançant prova escrita (80% de la qualificació final, recuperable).

En la data que ho indique la facultat, es farà un examen parcial eliminatori que pot constar de preguntes

objectives d'alternatives i preguntes breus. En la data de les convocatòries oficials, l'alumnat que haja aprovat el primer parcial s'haurà de presentar només al contingut del segon parcial (que aporta el 50% de la nota final). La nota final en aquest apartat és la mitjana de les notes dels dos parcials, sempre que en tots dos parcials s'haja obtingut una nota igual o superior a 4 en una escala de 0-8 (vegeu descripció de requisits mínims). L'alumnat que suspenga el primer parcial, haurà de presentar-se en totes dues convocatòries a un examen final que pot constar de preguntes objectives d'alternativa múltiple i preguntes breus, i que abasta tot el contingut de la matèria.

1.2 Maneig de tècniques d'avaluació, resolució de casos i presentacions orals o escrites individuals o en grup (20% de la qualificació final, no recuperable)

Activitats que es duren a terme en les sessions per a posar en pràctica els coneixements teòrics i comprovar l'adquisició dels resultats d'aprenentatge (fer una entrevista, portar a cap una observació, administrar, corregir i realitzar informes de diferents instruments, seguir les fases del procés d'avaluació en un cas proposat, entre altres). Les tasques es revisen i puntuen de diverses maneres: autoavaluació, avaluació per parells, correcció-discussió en grup i avaluació per part del professorat.

2. Requisits mínims per a superar l'assignatura

Per a superar l'assignatura és necessari aconseguir un domini mínim del 50% en l'examen de valoració de continguts teòrics i pràctics mitjançant prova escrita (és a dir, una nota igual o superior a 4 sobre 8). Per a la resta de les proves d'avaluació, no s'exigeix un requisit mínim per a la superació de l'assignatura sempre que la suma de les proves permeta superar el 5 sobre 10 en el conjunt de l'assignatura.

3. Avaluació de l'assignatura en segona convocatòria. L'avaluació (pes de les diferents proves o format de l'avaluació) no varia entre primera i segona convocatòria

L'alumnat que en primera convocatòria no haja superat l'assignatura, haurà de presentar-se en segona convocatòria a un examen (global o del 2n parcial) d'acord amb els criteris descrits abans. Les notes obtingudes en primera convocatòria per a la prova 1.2 es mantindran en segona convocatòria.

4. Avançament de convocatòria

Respecte a la possibilitat que l'estudiant sol·licite un avançament de la convocatòria, tal com estableix la normativa vigent, l'avaluació consistirà en la realització obligatòria d'un examen de coneixements teoricopràctics (que suposa el 85% de la nota final) i d'un informe final (15% de la nota final). L'informe (que comprèn un treball escrit i la seua exposició oral) ha de versar sobre el contingut concret de l'assignatura que determine el professorat en qüestió.

5. Còpia o plagi

La còpia o plagi manifest de qualsevol tasca que forme part de l'avaluació suposa la impossibilitat de superar l'assignatura i l'obertura tot seguit dels procediments disciplinaris oportuns. Tingueu en compte que, d'acord amb l'article 13. d) de l'Estatut de l'estudiant universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), és deure d'un estudiant abstenir-se en la utilització o cooperació en procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la universitat. En horari de tutoria, el professorat pot requerir entrevistes individuals o en grup per a verificar el grau de participació i assoliment en els objectius fixats per a qualsevol tasca desenvolupada. No acceptar aquesta verificació suposa no superar la tasca o activitat en qüestió.

6. Sistema de qualificació

La qualificació de l'assignatura quedarà sotmesa al que disposa el Reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València per a títols de grau i màster (ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017). http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_reglament_avaluacio_qualificacio.pdf D'acord amb aquest reglament, la qualificació s'ha de concretar en escala numèrica de 0 a 10, amb expressió d'un decimal, a la qual s'afegeix qualificació qualitativa, segons s'indica a continuació:

- Entre 0 i 4,9: suspens
- Entre 5 i 6,9: aprovat
- Entre 7 i 8,9: notable
- Entre 9 i 10: excel·lent o excel·lent matrícula d'honor

7. Obtenció de la matrícula d'honor

Tal com indica la normativa d'assignació de matrícules d'honor, aquesta es realitza per estricta ordre de nota. Així, en primera instància, s'ha de fer servir la nota final per a assignar les matrícules d'honor disponibles. En cas d'empat en la nota final, s'ha d'assignar la matrícula a l'estudiant o estudianta amb major nota en 2.1 (prova escrita). Si així i tot continua l'empat, el professor/a pot posar una prova addicional a l'alumnat implicat.

8. Trasllet de les qualificacions en les actes de l'assignatura

En l'acta de l'assignatura, s'ha d'incorporar la qualificació obtinguda d'acord amb les regles següents (tant en primera com en segona convocatòria):

-Suspens: (1) si havent sumat tots els apartats de l'avaluació, ja siguen aquests recuperables o no, la suma no assoleix el 5; (2) si no s'arriba al mínim establert en l'apartat d'avaluació 2.1 marcat com a requisit per a superar l'assignatura, s'haurà de fer constar la nota numèrica en base 10 de la qualificació d'aquest apartat.

-No presentat: si l'estudiant/a no es presenta a la prova escrita (prova 2.1), independentment que consten o no qualificacions per a la resta d'apartats de l'avaluació.

9. Impugnació de la qualificació

La impugnació de la qualificació obtinguda quedarà sotmesa al que disposa el Reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València per a títols de grau i màster (ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017). http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_reglament_avaluacio_qualificacio.pdf

10. Actuació davant de pràctiques fraudulentes

Davant pràctiques fraudulentes es procedirà segons el que estableix el Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes a la Universitat de València (ACGUV 123/2020):

<https://www.uv.es/sgeneral/Protocols/C83.pdf>

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Díaz, Amelia. (2016). Psychological Assessment. Valencia: Tirant Lo Blanch
- Fernández-Ballesteros, Rocio. (2011). Evaluación psicológica: concepto, métodos y estudio de casos. Madrid: Pirámide.
- Fuentes, Inmaculada, Pons, Diana, Montoya, Inmaculada, Díaz, Amelia y Atienza, Francisco Luis (Coord.) (2018). Cuaderno de actividades de evaluación psicológica (disponible en castellano, valenciano e inglés). Valencia: Tirant lo blanch.
- Moreno, Carmen y Ramirez, Isabel, M. (Eds.) (2019). Evaluación Psicológica. Proceso, Técnicas y aplicación en áreas y contextos. Madrid: Sanz y Torres.

Complementàries

- Fernández-Ballesteros, Rocio. (1998). Introducción a la evaluación psicológica I y II. Madrid: Pirámide.
- Fernández-Ballesteros, Rocío, Márquez, María Oliva, Vizcarro, C. y Zamarrón, María Dolores (2010). Buenas prácticas y competencias en Evaluación Psicológica. Madrid: Pirámide.
- Groth-Marnat, Gary. (2009). Handbook of Psychological Assessment (5th Edition). New York: Wiley.
- Muñoz-López, M, Ausín-Benito, B. y Panadero-Herrero, S. (2019) Manual práctico de Evaluación psicológica clínica (2ª edición). Madrid: Síntesis.
- Marín Martín, Carolina (2021). Guía práctica de evaluación psicológica clínica: desarrollo de competencias. Ediciones pirámide